

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС, ФІНАНСОВЕ, ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

Бабінська А.В.

аспірант,

*Київський національний університет
імені Тараса Шевченка*

ПОНЯТТЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА УПРАВЛІННЯ В ОРГАНАХ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ

Організація роботи в органах прокуратури складається з комплексу заходів, які безпосередньо спрямовані на раціональний розподіл праці, створення належних умов для реалізації продуктивної роботи та підтримку організаційного порядку, а також повсякденну процесуальну та непроцесуальну діяльність прокурора-керівника, пов'язану з розподілом перед підлеглими працівниками прокуратури конкретних завдань, у тому числі з подальшим контролем за їх виконанням і оцінкою ефективності здійсненої роботи.

Організація роботи та управління в органах прокуратури є важливим складовим елементом роботи прокуратури в цілому, як цілісної системи, це вбачається не тільки у Законі України «Про прокуратуру» [1], а ще й у наказах, інструкціях, вказівках, інформаційних листах та інших офіційних відомчих документах Генеральної прокуратури України. Практика здійснення прокурорської діяльності свідчить про те, що належна організація роботи та управління є гарантованою запорукою ефективного функціонування органів прокуратури на всіх напрямках її діяльності.

Слід зазначити, що у наукових джерелах існує різне тлумачення терміну «організація». В одного боку його використовують для позначення певного конкретного об'єкта, що має чітко впорядковану внутрішню структуру та вважається цілісним комплексом взаємозалежних елементів та як особливий функціональний зв'язок з зовнішнім оточенням [2, с. 43]. Головним прикладом є система органів прокуратури в цілому на чолі з Генеральним прокурором України.

Варто звернути увагу, що на практиці поняття «організація» втілює своє значення у діяльності щодо впорядкування, оптимізації роботи певного колективу працівників, їх спільної діяльності, основна мета якої максимальна економія робочого часу направленою на отримання оптимальних результатів від здійснення такої роботи [4, с. 23].

Стосовно організації роботи в системі органів прокуратури України – це, перш за все, вжиття організаційно-управлінських рішень, які чітко спрямовані на виконання покладених на органи прокуратури завдань, які визначені Конституцією України [3], Законом України «Про прокуратуру» [1] та

галузевими наказами Генерального прокурора України по кожному напрямку прокурорської діяльності.

Розглядаючи організацію роботи в системі органів прокуратури у більш широкому значенні, перш за все як певний комплекс заходів, спрямованих на впорядкування прокурорської системи в цілому та її структурних підрозділів, а також як творчу діяльність посадових осіб прокуратури по впорядкуванню та оптимізації прокурорської праці, важливо усвідомити те, що організація роботи не можлива без забезпечення належного управління в органах прокуратури.

Згідно з ст. 15 Закону України «Про прокуратуру» [1] Генеральний прокурор України спрямовує роботу органів прокуратури та здійснює контроль за їхньою діяльністю, видає обов'язкові для всіх органів прокуратури накази, розпорядження, затверджує інструкції та положення, здійснює інші управлінські функції, зокрема визначає затверджує структуру і штатну чисельність підпорядкованих органів прокуратури, відповідно до законодавства визначає порядок прийняття, переміщення та звільнення прокурорів тощо.

Практичне значення цього питання проявляється у тому, що організації та управлінню в органах прокуратури України присвячено галузевий наказ Генерального прокурора України № 1гн від 26.12.2011 року [5], яким визначено основні засади діяльності єдиної системи органів прокуратури України щодо виконання покладених на них завдань і функцій. Особливості організації роботи органів прокуратури з окремих напрямів визначені в галузевих наказах, у яких відповідно до чинного законодавства конкретизовані завдання і пріоритети прокурорської діяльності, предмет нагляду, приводи, підстави та періодичність проведення перевірок, повноваження різних ланок прокурорської системи, критерії оцінки їхньої роботи. Особливості діяльності спеціалізованих прокуратур та прокуратур міст з районним поділом визначені також окремими наказами Генерального прокурора України.

Можна зробити висновок, що наразі існує необхідність запровадження спеціального принципу управління в органах прокуратури – принципу збалансованості. Оскільки практика минулих років, а саме формалізм, зайвий паперообмін, заорганізованість системи в цілому, застосування аспектів бюрократичного стилю та методів керівництва є найбільшими негативними чинниками у здійсненні швидкого та якісного реформування у частині функціонування органів прокуратури України.

Список використаних джерел:

1. Про прокуратуру: Закон України від 05.11.1991 р. № 1789-ХІІ: редакція від 12 травня 2016 р. / Верховна Рада України – Режим доступу до текст.: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>
2. Соціологія: Підручник / Н. П. Осипова, В. Д. Воднік, Г. П. Клімова та ін.; За ред. Н. П. Осипової. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 336 с.
3. Конституція України: Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР: редакція від 30 вересня 2016 р. / Верховна Рада України – Режим доступу до текст.: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>

4. Тарасюк Г. М., Шваб Л. І. Планування діяльності підприємства. Навч. посіб. – К.: Каравела, 2003. – 432 с.

5. Про організацію роботи і управління в органах прокуратури України: Наказ Генерального прокурора України № 1-гн від 26.12.11 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id

Бабяк Н.В.

аспірант, викладач,

Львівський державний університет внутрішніх справ

АДМІНІСТРАТИВНЕ ЗАКОНОДАВСТВО ПРО ВІДШКОДУВАННЯ ПОРУШЕНИХ ПРАВ І СВОБОД ГРОМАДЯН У ВІДНОСИНАХ З ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

На сучасному етапі розвитку світової спільноти проблема прав і свобод людини є однією з найактуальніших. У цьому напрямку прийнято низку міжнародних нормативно-правових актів, котрі визначають людину найвищою цінністю суспільства, а належне забезпечення її прав і свобод є головним обов'язком демократичної держави. Зокрема в Преамбулі до Загальної Декларації прав людини закріплено положення про те, що визнання рівних та невід'ємних прав громадян є основою їх свободи і справедливості.

Ці ідеї знайшли відображені й у Конституції України [1], згідно з якою людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю, а утвердження і забезпечення прав і свобод людини – головним обов'язком держави (ст. 3 Конституції України). Саме закріплення за державою обов'язку забезпечення прав і свобод людини дає можливість, у випадку порушення останніх, звертатися до суду з метою їх захисту та поновлення, а також за компенсацією шкоди, завданої таким порушенням.

Зазначимо, що відшкодування порушених прав і свобод громадян України є одним із найважливіших інститутів сучасного вітчизняного права. Шкода, спричинена внаслідок порушення прав і свобод громадян у їх відносинах з органами державного управління і місцевого самоврядування має бути відшкодована у випадках і в розмірах, установлених адміністративним законодавством.

Стосовно дій (бездіяльності), які підлягають відшкодуванню належать такі види діяльності, внаслідок яких: порушено права і законні інтереси чи свободи громадянина (групи громадян); створено перешкоди для здійснення громадянином його прав і законних інтересів чи свобод; незаконно покладено на громадянина які-небудь обов'язки або його незаконно притягнуто до відповідальності. Сьогодні ст. 162 Кодексу адміністративного судочинства України [2] надає повноваження суду при вирішенні адміністративного позову прийняти постанову про визнання протиправним рішення суб'єкта владних повноважень чи окремих його положень, дій чи бездіяльності, і про